

**Briuselis, 2024 m. lapkričio 8 d.
(OR. en)**

14826/24

SPORT 73

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pagrindinių Europos sporto modelio požymių vaidmuo – <i>Politiniai debatai</i>

Delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės parengtas informacinis pranešimas pirmiau nurodytu klausimu, kuriuo bus remiamasi 2024 m. lapkričio 25–26 d. Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos posėdyje įvyksiančiuose politiniuose debatuose.

Politiniai debatai
dėl pagrindinių Europos sporto modelio požymių vaidmens

Tarybos rezoliucijoje dėl pagrindinių Europos sporto modelio požymių¹ (2021 m. Tarybos rezoliucija) pripažįstama, kad sporto organizavimas Europoje grindžiamas pagrindine teise laisvai jungtis į asociacijas ir tokiomis vertybėmis kaip skirtingų sporto lygmenų, ypač profesionalaus ir masinio sporto tarpusavio solidarumas, sąžiningumas, integralumas, atvirumas, lyčių lygybė ir geras valdymas. 2021 m. Tarybos rezoliucijoje taip pat pripažįstama, kad pagrindiniai požymiai, charakterizuojantys didžiąją dalį vertybėmis grindžiamo organizuoto sporto Europoje – tai sporto organizavimas autonominiu, demokratiniu ir teritoriniu pagrindu, taikant piramidinę struktūrą, apimant visus sporto lygmenis nuo masinio iki profesionalaus sporto, įtraukiant tiek klubų, tiek nacionalinių komandų varžybas, įskaitant mechanizmus, skirtus užtikrinti finansinį solidarumą, sąžiningumą ir atvirumą varžybose, pavyzdžiui, perkėlimo į aukštesnes ir žemesnes lygas principą. Vertybėmis grindžiamo organizuoto sporto struktūra paprastai nustatoma nacionaliniu pagrindu ir iš esmės jis organizuojamas taip, kad kiekviena sporto šaka turėtų savo federaciją, – tai suteikia galimybę taikyti visapusišką požiūrį dėl taisyklių, reglamentų ir standartų, taip pat laikomasi varžybų kalendorių ir varžybų kvalifikacinių reikalavimų. Šios organizacijos siekia užtikrinti profesionalaus ir masinio sporto tarpusavio finansinį solidarumą, taip pat aukščiausio lygio gerą valdymą, pagrindines ir žmogaus teises, psichinę ir fizinę sveikatą ir sportininkų saugą, užkirsti kelią bet kokios formos diskriminacijai ir skatinti sporto integralumą.

¹ Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl pagrindinių Europos sporto modelio požymių (OL C 501, 2021 12 13).

Todėl 2021 m. Tarybos rezoliucijoje valstybių narių, Europos Komisijos ir sporto judėjimo prašoma remti pagrindinius Europos sporto modelio požymius, pavyzdžiui, asociacijų laisvę, piramidinę struktūrą, atvirą perkėlimo į aukštesnes ir žemesnes lygas sistemą, masiškumu grindžiamą požiūrį ir solidarumą, vaidmenį nacionalinei tapatybei, bendruomenių kūrimą ir savanoriška veikla grindžiamas struktūras, taip pat jo socialines švietimo, kultūrinės ir sveikatos funkcijas, laikantis atitinkamų ES teisės nuostatų. Joje valstybių narių, Europos Komisijos ir sporto judėjimo taip pat prašoma toliau nagrinėti pagrindinius Europos sporto modelio požymius ir tęsti dėl jų vykstančias diskusijas su visais sporto suinteresuotaisiais subjektais.

Savo 2021 m. lapkričio 23 d. rezoliucijoje dėl ES sporto politikos² Europos Parlamentas taip pat pripažino vertybėmis, savanoriška veikla ir solidarumu grindžiamo Europos sporto modelio svarbą. Jis taip pat pripažino įvairių sporto šakų ir šalių požiūrių įvairovę ir kartu manė, kad reikia toliau stiprinti ir saugoti bendrą Europos sporto pagrindą, ypač mėgėjiško ir elitinio sporto sąsajas. Šiuo atžvilgiu jis paragino sukurti Europos sporto modelį, pagal kurį būtų pripažįstama būtinybė tvirtai įsipareigoti integruoti solidarumo, tvarumo, visų asmenų įtraukties, atvirų varžybų, sportinių nuopelnų ir sąžiningumo principus.

² 2021 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento rezoliucija „ES sporto politikos vertinimas ir galimos ateities perspektyvos“ (2021/2058(INI))(OL C 224, 2022 6 8, p. 2–10).

2022 m. balandžio mėn. dokumente „Study on the European Sport Model – A report to the European Commission“³ (Europos sporto modelio tyrimas – ataskaita Europos Komisijai) buvo nagrinėjamas tolesnis pagrindinių Europos sporto modelio požymių, pavyzdžiui, piramidinės struktūros, atvirų varžybų, solidarumo, autonomiškumo, savanoriškos veiklos ir Europos vertybių vaidmens, aktualumas. Šiame tyrime taip pat buvo nagrinėta, kaip kai kurios pagrindinės tendencijos, pavyzdžiui, tarptautinimas ir komercializacija, pajamų perskirstymas iš elitinio masiniam sportui, galimos uždaros varžybų struktūros, didėjanti gero valdymo svarba, savanoriškų tendencijos, sportavimo įpročiai ir kai kurios kitos pagrindinės tendencijos, veikia Europos sporto modelio raidą. Tyrime taip pat buvo paminėtos tam tikros spragos, pavyzdžiui, susijusios su Europos sporto modelio taikymo sritimi, jo sąsaja su Europos vertybėmis ir poreikiu nustatyti aiškesnes perskirstymo bei solidarumo mechanizmų gaires.

Vykstančioms diskusijoms dėl pagrindinių Europos sporto modelio požymių poveikį daro ir neseniai, 2023 m. gruodžio 21 d.⁴ ir 2024 m. spalio 4 d.⁵, paskelbti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimai. Šiame kontekste 2024 m. vasario mėn. 26 ES sporto ministrai paskelbė deklaraciją, kurioje priminė, kad svarbu apsaugoti ir stiprinti solidarumu bei vertybėmis grindžiamą sportą, laikantis Tarybos rezoliucijos dėl pagrindinių Europos sporto modelio požymių⁶. Deklaracijoje ministrai, be kita ko, paragino toliau stiprinti pagrindinius Europos sporto modelio, kaip ES ilgalaikės Europos sporto ateities vizijos ir sistemos, požymius ir paprašė Komisijos apsvarstyti tinkamus būdus, kaip įgyvendinti 2021 m. Tarybos rezoliuciją varžybų atvirumo, sporto nuopelnų, integralumo, solidarumo ir vertybių sporte atžvilgiu.

³ *European Commission, Sennett, J., Le Gall, A., Kelly, G. et al., 'Study on the European Sport Model – A report to the European Commission', Publications Office of the European Union, 2022* (Europos Komisija, Sennett, J., Le Gall, A., Kelly, G. et al. „Europos sporto modelio tyrimas – ataskaita Europos Komisijai“, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022 m.).

⁴ 1: Europos Teisingumo Teismas, prašymas priimti prejudicinį sprendimą byloje *European Superleague Company, SL / Fédération internationale de football association (FIFA), Europos futbolo asociacijų sąjunga (UEFA)*, C-333/21, 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimas.
2: Europos Teisingumo Teismas, *International Skating Union / Europos Komisija*, C-124/21 P, 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimas.

3: Europos Teisingumo Teismas, prašymas priimti prejudicinį sprendimą byloje *SA Royal Antwerp Football Club / Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA)*, C-680/21, 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimas.

⁵ Europos Teisingumo Teismas, prašymas priimti prejudicinį sprendimą byloje *Fédération internationale de football Association (FIFA) / BZ*, C-650/22, 2024 m. spalio 4 d. sprendimas.

⁶ <https://www.sports.gouv.fr/declaration-des-ministres-des-sports-europeens-pour-un-modele-sportif-base-sur-la-solidarite-le>.

Vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos darbo plano sporto srityje (2014–2017 m.)⁷ tikslų yra remti, toliau nagrinėti ir tęsti vykstančias diskusijas dėl pagrindinių Europos sporto modelio požymių. ES darbo plane sporto srityje Europos Komisijos prašoma iki 2026 m. pabaigos parengti naują ilgalaikį strateginį dokumentą dėl ES sporto politikos ateities, be kita ko, dėl pagrindinių Europos sporto modelio požymių propagavimo ir dėl sporto aspekto integravimo į kitas ES politikos sritis. ES darbo plane sporto srityje taip pat yra numatytas būsimų pokyčių, grėsmių ir galimybių, darančių poveikį Europos sporto modeliui, tyrimas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, dabar būtų tinkamas momentas ES sporto ministrams suteikti galimybę pareikšti savo nuomonę dėl naujausių pokyčių ir ateities perspektyvų, susijusių su pagrindiniais Europos sporto modelio požymiais ES sporto politikos ateities kontekste.

KLAUSIMAI DEBATAMS

1. Kokius pagrindinius Europos sporto modelio požymius, jūsų nuomone, reikėtų toliau stiprinti, kad Europoje būtų išsaugotos sporto vertybės, ir kaip tai daryti? Kokiu būdu, jūsų nuomone, prie to būtų galima geriausiai prisidėti atliekant būsimą darbą, kuris yra numatytas 2024–2027 m. ES darbo plane sporto srityje, taip pat rengiant būsimą ilgalaikį strateginį dokumentą dėl ES sporto politikos ateities ir planuojamą tyrimą?
2. Kokiais nacionalinio ir (arba) ES lygmens metodais bei veiksmais galima motyvuoti sporto judėjimą stiprinti profesionalaus ir masinio sporto sąsają, įskaitant finansinio solidarumo mechanizmus?

⁷ Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl Europos Sąjungos darbo plano sporto srityje (2024 m. liepos 1 d.–2027 m. gruodžio 31 d.), OL C, C/2024/3527, 2024 6 3.